

عَلَيْهِ السَّلَام

امام علی بی نظیر شخصیت

عبدالجلیل خوش فہم تبریزی

www.Ketab.ir

سرشناسه	: خوش فهم تبریزی، عبدالجلیل، ۱۳۳۲ -
عنوان و نام پدیدآور	: شخصیت بی نظیر حضرت علی علیه السلام/ عبدالجلیل خوش فهم تبریزی؛ ویراستار مهدی حق بین.
مشخصات نشر	: قم: حق بین، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	: ۲۴۸ ص.
شابک	: 978-600-5781-62-5
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
یادداشت	: کتابنامه به صورت زیر نویس.
موضوع	: علی بن ابی طالب (ع)، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت - ۴۰ ق. -- فضایل
موضوع	: Ali ibn Abi-talib, Imam I, 600-661 -- Virtues
موضوع	: علی بن ابی طالب (ع)، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت - ۴۰ ق.
موضوع	: Ali ibn abi-Talib, Imam I, 600-661
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۷ ش ۳/۹ خ/۳۵/۳۷ BP
رده بندی دیویی	: ۲۹۷/۹۵۱
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۴۵۶۳۴۲

امام علی

بی نظیر شخصیت

عبدالجلیل خوش فهم تبریزی

ناشر: انتشارات حق بین

ویراستار: مهدی حق بین

چاپ: اصیل

قطع: وزیری - ۲۴۸ صفحه

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۸

شابک: ۵ - ۶۲ - ۵۷۸۱ - ۶۰۰ - ۹۷۸

قیمت: ۳۰۰۰۰ تومان

حق چاپ برای مؤلف محفوظ است

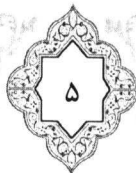

قم: خیابان انقلاب، کوچه یک، پلاک ۲۳

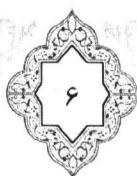
۰۲۵-۳۷۷۳۸۳۵۴ و ۰۹۱۲-۲۵۱۱۵۳۲

فهرست

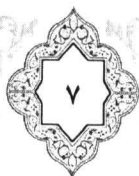
۹	● مقدمه
۱۷	پیغمبر و علی علیه السلام از یک نور خلق شده‌اند
۱۹	پیغمبر و علی علیه السلام از یک شجره آفریده شده‌اند
۲۲	پدر بزرگوارش حضرت ابوطالب علیه السلام
۲۶	ایمان حضرت ابوطالب علیه السلام
۲۷	احادیثی درباره ایمان حضرت ابوطالب علیه السلام
۳۰	مادر حضرت علی علیه السلام
۳۳	دوران کودکی علی علیه السلام
۳۸	اولین مؤمن به خدا و رسول خدا صلی الله علیه و آله
۴۸	فضائل و مناقب علی علیه السلام
۵۳	فضائل مولا
۷۱	گوشه‌ای از ویژگی‌های او که دیگران نداشته‌اند
۷۵	لیلة المبیت
۸۲	علی علیه السلام فواطم را با خود برداشته به مدینه هجرت کرد
۸۳	حرکت رسول الله صلی الله علیه و آله به طرف مدینه
۸۴	در محله قبا توقف نمودند

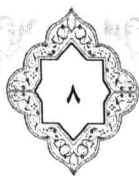
۸۵	با انبیاء در باطن و با من در ظاهر
۸۹	علی علیه السلام برادر رسول الله ﷺ
۹۲	جنگ بدر و علی علیه السلام
۹۳	نظرخواهی رسول خدا ﷺ
۹۸	جانفشانی علی علیه السلام در جنگ احزاب (خندق)
۹۹	شجاعت امیر مؤمنان علیه السلام
۱۰۲	گفتار یکی از علمای اهل سنت
۱۰۴	اهل بیت علیه السلام، ادامه‌دهندگان خط پیامبر ﷺ
۱۰۹	خصوصیات دوازده امام
۱۱۴	حبّ علی بن ابی طالب علیه السلام
۱۱۵	دوستی علی علیه السلام
۱۲۳	دوستی علی علیه السلام
۱۲۸	او امیرالمؤمنین است
۱۴۴	پیوند نبوّت با ولایت
۱۴۸	مظلومیت امیرالمؤمنین علیه السلام
۱۵۱	جفای روزگار
۱۵۲	شکسقیّه نماد مظلومیت علی علیه السلام
۱۵۶	چرا علی علیه السلام مطالبه حق نکرد
۱۵۹	گنج‌های پنهان خدا
۱۶۲	علی علیه السلام ناظر بر ملکوت
۱۶۴	امتیازات علی علیه السلام
۱۶۵	نخستین امتیاز مخصوص
۱۶۷	دومین امتیاز مخصوص
۱۶۹	سومین امتیاز مخصوص

۱۶۹	آیه مباهله
۱۷۰	چهارمین امتیاز مخصوص
۱۷۱	پنجمین امتیاز مخصوص
۱۷۲	ششمین امتیاز مخصوص
۱۷۳	هفتمین امتیاز مخصوص
۱۷۴	هشتمین امتیاز مخصوص
۱۷۶	نهمین امتیاز مخصوص
۱۷۷	مقام اوّل بشارت خداوند به اهل بهشت بودن علی علیه السلام
۱۷۹	مقام دوّم سوره انسان در شأن علی علیه السلام است
۱۷۹	کیفیت ماجرا
۱۸۳	نصب نمودن حضرت رسول صلی الله علیه و آله امیرالمؤمنین به خلافت
۱۸۸	احادیث وارده از رسول الله صلی الله علیه و آله در کتب عامّه درباره علی علیه السلام
۲۰۳	ابن مسعود از پیغمبر می خواهد حق را به من نشان بده
۲۰۶	زهد و عبادت حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام
۲۰۶	کثرت زهد امیرالمؤمنین
۲۰۹	عبادت حضرت
۲۱۱	جوانمردی علی علیه السلام
۲۱۸	توطئه ابوبکر و عمر و خالد برای قتل امیرالمؤمنین علیه السلام
۲۱۹	پشیمانی ابوبکر هنگام اجرای نقشه قتل
۲۲۰	عکس العمل حضرت در توطئه قتل
۲۲۱	عکس العمل اصحاب حضرت
۲۲۲	قدرت اعجاز علی علیه السلام
۲۲۵	● اشعار و دوبیتی ها
۲۳۲	صِرَاطٌ عَلَیْ حَقِّ نَفْسِکَهُ

۲۳۴	 میلاد علی علیه السلام
۲۳۵	 آذری
۲۳۷	 جمال علی علیه السلام
۲۳۹	 ولادت حضرت علی علیه السلام
۲۴۱	 همای رحمت
۲۴۳	 در عزای امیرالمؤمنین علیه السلام
۲۴۴	 حلال مشکل‌ها
۲۴۷	 • دوبیتی‌ها و رباعیات

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَبِهِ نَسْتَعِينُ
السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا أَبَا الْحَسَنِ يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ

تمام لذت عمرم در این است که مولایم امیرالمؤمنین است

مقدمه

او امیر مؤمنان و سرور مسلمانان جهان و پیشوای پرهیزگاران و جلودار سپیدرویان به سوی نعمت‌های بهشت و پایان‌بخش جانشینان و برادر رسول خدا ﷺ در دنیا و آخرت و دستیار او و مجری فرمان خدای متعال بعد از وی است. حضرت علی علیه السلام ستاره درخشان بشریت و چراغ رهنمای انسانیت است. هرچه دید بشر بیشتر شود و بینش وی بالاتر رود، درخشندگی حضرتش را بهتر می‌بیند.

امروز مردم جهان از مسلمان و کافر، از گبر و ترسا و یهود بهتر از مردم دیروز علی علیه السلام را می‌شناسند. در گذشته سالیان درازی بر منابر، گروهی به علی علیه السلام دشنام می‌دادند، سب می‌کردند. دیگران با بی‌تفاوتی می‌شنیدند و چیزی نمی‌گفتند. آیا چنین مردمی را می‌توان انسان نامید! آنان بشرهایی بودند که نمی‌فهمیدند یا نمی‌خواستند بفهمند چشم داشتند و نمی‌دیدند و یا نمی‌خواستند بینند. گوش

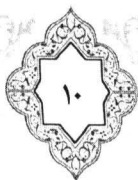
داشتند و نمی‌شنیدند و یا نمی‌خواستند بشوند. اگر نمی‌خواستند وای به حالشان و صد وای. شناخت علی علیه السلام سعادت بشریت است. شایسته است در دانشگاه‌های جهان رشته‌ای برای علی‌شناسی تأسیس شود. گروهی از دانشوران و پژوهشگران در این رشته کار کنند. شاید بتوانند علی علیه السلام را بشناسند و بشناسانند.

در تاریخ جهان از انبیا گرفته تا فرد عادی به غیر از علی علیه السلام نمی‌توان کسی را پیدا کرد که در سید ایّام (جمعه) در ماه حرام (رجب) در بیت‌الحرام و اشرف امکنه و مقدّس‌ترین محل روی زمین یعنی داخل کعبه معظّمه از مادر متولّد شده و قدم به دایره وجود گذارد.

جایی که از ناسوتیان گرفته تا لاهوتیان و از ملکوتیان تا جبروتیان کسی جز این مولود مبارک در آنجا چشم به دنیا نگشوده بود. هیچ مادری را سراغ نداریم این مدال افتخار را بر سینه زند جز (فاطمه بنت اسد) مادر این نوزاد ملکوتی.

مکانی که هیچ ناپاکی از زن و مرد حق ورود که، نه، بلکه حق دست زدن به دیوار بیرونی آنجا را هم ندارد.

دیوار بیرونی جای خود دارد، بلکه نشستن در اطراف آن حرام و استفاده از فضای پیرامون آن غیر مجاز است. چون محل تولّد او در قلب مسجدالحرام که نه تنها ورود به فضای داخل آن بلکه تکیه به سمت خارج آن نیز نامشروع شناخته شده است.

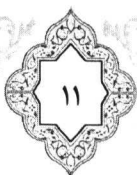
پس این مولود کیست و چیست که این همه غیرمجازها بر او جایز و حرام‌ها به مادرش حلال و در محوریت کل روی زمین (مسجدالحرام) و در اندرون مرکزیت آن یعنی کعبه قدم به دایره وجود نهاد.

ولادت مولود کعبه در شناساندن شخصیت او بر جهانیان پرده خیلی از اسرار را برداشته و نقاب از روی سرّ مگوهای زیادی را کنار زده و آشکار ساخته است. خداوند تنها او را به این مقام اختصاص داد که در حرم خود و داخل کعبه خود از میهمان تازه‌وارد و مادرش سه روز تمام با انواع نعمت‌های بهشتی‌اش پذیرایی نماید.^۱

مادری را درد زایمان به ستوه آورده و به کعبه پناه برده و در برابر کعبه ایستاده و نظر به آسمان افکنده و از خدای کعبه در به وجود آوردن بچه‌اش این‌گونه استمداد کرده و یاری می‌طلبد:

پروردگارا من ایمان آورده‌ام به تو و به هر پیغمبر و رسولی که فرستاده‌ای و به هر کتابی که نازل گردانیدی و تصدیق کرده‌ام به گفته‌های جدّم ابراهیم خلیل که خانه (کعبه) بنا کرده اوست. از تو سؤال می‌کنم به حق این خانه و به حق آن کسی که این خانه را بنا کرده است، و به حق این فرزندی که در شکم من است و با من

۱. بحارالانوار: ج ۳۵، ص ۱۸

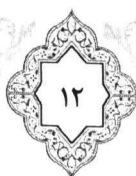
سخن می‌گوید و با سخن گفتن خود مونس من گردیده است و یقین دارم که او یکی از آیات جلال و عظمت توست، ولادت او را بر من آسان گردان.^۱

خدای کعبه بی‌درنگ همان رکن پناه گرفته‌اش را شکافت و مادر رنجور را در جلوی چشمان قریشیان و حاضرین در مسجدالحرام در اندرون کعبه‌اش جا داد و از نظرها پنهان نمود.

خبر این واقعه بی‌سابقه در مدّت کوتاهی در کوی و برزن مکه و پیرامون آن پیچید، به طوری که زن و مرد و خرد و کلان فضای مسجدالحرام را پر کرده و سه شبانه‌روز انتظار می‌کشند تا بر ایشان مکشوف شود که حال و کار این مهمان خدا به کجا منتهی خواهد شد. در کوچه به کوچه و خانه به خانه مکه صحبت از این جریان شگفت‌انگیز است و کلیدداران و بزرگان قبایل هرچه تلاش می‌کنند در کعبه را باز کنند تا از اسرار درونی آن سر درآورند، ولی به نتیجه نمی‌رسند.

همه مات و مبهوت، همه حیران و سرگردان که میزبان چگونه از مهمانش پذیرایی می‌کند. کدام قابله بر مادر او کمک می‌نماید و کدام پرستار افتخار پرستاری او را دارد. با چه آبی او را شستشو می‌دهند

۱. بحارالانوار: ج ۳۵، ص ۸

و با کدام پارچه او را خشک می‌نمایند. اساساً مگر او مانند بچه‌های دیگر به دنیا آمد؟ آیا مادرش او را مانند همه مادران به دنیا آورد؟ یا پاک و مطهر و از مسیر ران راست مادر و ختنه‌شده؟

آیا در آن سه روز و سه شب مادر با چیزی تغذیه و تخلیه نشد و نخواید و به نوزادش شیر نداد؟ این مهمان تازه‌وارد در این مدت از معده خود چیزی فرو نفرستاد؟

در کعبه داد ایزد علی را به فاطمه

این بود معنی‌اش که علی خانه‌زاد ماست

آیا میزبان و مهماندار او می‌خواست با کدام مدال‌های ویژه او را مفتخر کند و به عالیشان معرفی نماید تا در آینده از وجود و امتیازات اختصاصی او بهره‌مند شوند:

ثُمَّ خَرَجَتْ بَعْدَ الرَّابِعِ وَبَيَّهَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (ع) ثُمَّ قَالَتْ إِنِّي
فُضِّلْتُ عَلَى مَنْ تَقَدَّمَ مِنِّي مِنَ النِّسَاءِ لِأَنَّ أَسِيَّةَ بِنْتَ مُزَاحِمٍ عَبَدَتْ
اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ سِرًّا فِي مَوْضِعٍ لَا يُحِبُّ أَنْ يُعْبَدَ اللَّهُ فِيهِ إِلَّا اضْطِرَّاراً
وَأَنَّ مَرْيَمَ بِنْتَ عِمْرَانَ هَزَّتِ النَّخْلَةَ الْيَابِسَةَ بَيَّهَ حَتَّى أَكَلَتْ
مِنْهَا رُطْباً جَنِيّاً فَإِنِّي دَخَلْتُ بَيْتَ اللَّهِ الْحَرَامِ فَأَكَلْتُ مِنْ ثَمَارِ
الْجَنَّةِ وَأَوْرَاقِهَا فَلَمَّا أَرَدْتُ أَنْ أَخْرُجَ هَتَفَ بِي هَاتِفٌ يَا فَاطِمَةُ
سَمِّيه عَلِيّاً فَهُوَ عَلِيٌّ وَاللَّهُ الْعَلِيُّ الْأَعْلَى يَقُولُ إِنِّي شَفَقْتُ
اسْمَهُ مِنْ اسْمِي وَادَّبْتُهُ بِأَدَبِي وَوَقَفْتُهُ عَلَى غَامِضِ عِلْمِي وَهُوَ

الَّذِي يَكْسِرُ الْأَضْنَامَ فِي بَيْتِي وَهُوَ الَّذِي يُؤْذِنُ فَوْقَ ظَهْرِ بَيْتِي
وَيُقَدِّسُنِي وَيَمَجِّدُنِي فَطُوبَى لِمَنْ أَحَبَّهُ وَأَطَاعَهُ وَوَيْلٌ لِمَنْ
أَبْغَضَهُ وَعَصَاهُ^۱

سپس روز چهارم از کعبه بیرون آمد و امیرمؤمنان (علیه السلام) در دستش بود و گفت: ای مردم! خداوند مرا بر زنان پیش از من برگزید، چون آسیه دختر مزاحم خدا را در پنهانی در جایی می پرستید که خدا دوست نداشت در آنجا پرستیده شود، مگر اینکه ضرورت ایجاب نماید و مریم دختر عمران با دست های خود درخت خشک خرما را تکان داد، برایش خرمای تازه ریخته شد و از آن خورد (و قوت گرفت).

و من به بیت الله الحرام داخل شدم از میوه ها و رزق ها و ورق های بهشتی خوردم. هنگامی که خواستم بیرون آیم، هاتفی مرا صدا زد و گفت: ای فاطمه! او را علی نام گذاری کن. پس او علی است و خدا علی اعلی و گفت نام او را از نام خودم پاره کردم و خودم او را با آداب خودت تأدیب نمودم (ادب یاد دادم) و او را به مشکلات علم خودم واقف کردم. اوست که بت ها را در خانه من می شکند. اوست که در بالای خانه ام اذان خواهد گفت و او مرا تقدیس و تمجید خواهد کرد. پس خوشا به حال کسی که او را دوست بدارد و از او اطاعت کند و وای به حالی کسی که او را دشمن بدارد و به حرفش گوش ندهد.

۱. کشف الیقین: ص ۱۸؛ بحار الانوار: ج ۳۵، ص ۸

در کتاب مناقب ابن شهر آشوب از ابوعلی بن همام روایت کرده که گفت: چون علی علیه السلام به دنیا آمد، ابوطالب دست فاطمه بنت اسد را در حالی که علی علیه السلام در بغلش بود، گرفته و به سوی وادی ابطح بیرون آمده و اینچنین گفت:

ای پروردگار من! ای خدای شب تار و ماه تابناک! از فرمان مسلم و حکم قطعی خود برای ما در مورد نام این نوزاد پسر آنچه را که می پسندی بیان فرما.

گوید در این وقت چیزی همچون پاره ابر از زمین برخاسته و به سینه ابوطالب چسبید و چون هوا روشن شد، دید لوح سبزی است که در آن نوشته شده:

خُصِّصْتُمَا بِالْوَلَدِ الزَّكِيِّ وَالطَّاهِرِ الْمُنتَخَبِ الرَّضِيِّ
فَاسْمُهُ مِنْ شَامِخٍ عَلِيٍّ عَلِيٌّ أَشْتَقُّ مِنَ الْعَلِيِّ

شما به فرزندی پاک و پاکیزه و برگزیده مخصوص گشته و نام او از جایگاهی بلند انتخاب گشته و آن نام علی است که از نام علی (اعلی) گرفته شده است.

و ابن ابی الحدید در شرح نهج البلاغه گوید: نخستین نام آن حضرت که مادرش فاطمه او را بدان نام نهاد (حیدره) بود که به نام (اسد) پدرش یعنی شیر نامید. آنگاه پدر آن حضرت ابوطالب آن نام

را عوض کرده و او را علی نامید و برخی گفته‌اند حیدره نامی است که
قریش برای آن حضرت انتخاب کرده بود، ولی همان قول نخست
صحیح‌تر است، زیرا خود آن بزرگوار و در جنگ خیر هنگامی که
مرحب به جنگ آن حضرت آمد و گفت: اَنَا الَّذِي سَمَّيْتَنِي أُمِّي مَرْحَبًا
پاسخ مرحب را داده و گفت: اَنَا الَّذِي سَمَّيْتَنِي أُمِّي حَيْدَرَةً، یعنی منم آن
کسی که مادرم مرا حیدره نام گذارد.^۱

۱. شرح نهج البلاغه ابن ابی الحدید: ج ۱، ص ۵

